

STŪPS I ŽBANS

Jauns puisš ai mīlys pylnu kryuti
Nūtāsá ai ciervi jaunu stūpeni.
Pyrms īkašņ sātmaļi tō nūpyvušō stūpa vītā,
Jys atsasādá,
i ai smolku nāzeiti,
dūmōdams par bryuti,
izgrīzá jaunijā stūpenī sirsneni - mīlesteibys zeimeiti.

Lai, gadiejumā, - bryutá garom īdama
rādžātu i saprostu:
ka pi krītna saiminīka izīdama,
tá dzeivis laimi atrostu.

Stūpenš tū vysu nūjausdams,
i kai puiša dūmys laseidams,
aiz īdūmeibys gondreiž pleisa, -
par mōkslys dorbu sevi turādams.

Tik, dreizōku par īdūmōtū bryuti,
Dīvs izsyutāja ōrā vacu babeni...
(kas jū tá saucá?!)
Jei tikkū izmozgōtū ola žbanu
iz jaunō stūpená kaļtāņ maucá.

Ai ciervi tāstīs
napacītá,
ka jam nazkas viersā sāstās:
"Kai tu, puzatīs, dreikst,
Maņ, mōkslys dorbam, viersā leist?
I vāļ nazkū slápnu
viersā meizņ!?"

Pascāṭ da golam napaspāja jys,
Partū, ka pazaļš bȳdams,
niu korstā saulī nūkliudams,
īpleisa jys dreīž -
nu īdūmeigōs golvys sovys
da papīžim gondreiž.

Žbans padūmova: "Koč nu saprasšonys stūps ir škierts
i niulá naruneigs, a mož vāļ lai dzierḡ -
cik dauḡz mōkslys dorba i daiļuma
máš kotrys asom viertš?"
I soka jam: "Táv, ai ciervi tāstijam
i ai nāzi drusceṅ grīztijam,
paviesteišu:
ka maṅ, iz pūdinīka rypys grīztijam
dauḡz vairōk veiklūs rūku glōstu beja jōpījam.
A, lai napleistu,
as tyku ceplī karsāts, glazeits, ryudeits.
Pec vysa tō tik beju ļaužu prīcai syuteits,
ai mīžu olu iz golda gūda vītā stateits."

*

Par mōkslys daiļumu var runōṭ dauḡz,
Par sevi cīžōk skandynoj
ai ciervi tāstī ļaudš.

2009.

PALĀDA

Pec bogoteigom medeibom
I agrom sōtnom brūkaštom
Palā dai bej mōga smoga
I dreīži mīgs jai dazazoga;
Tymā līpā, maļteitá kur beja,

Tá, meža molā,
Jei ni nu vīna nazabejōs.

Dreiz rodōs mīra traucātōji -
Mozi putni – dzīdōtōji.

Tik itū ŗaizi, na ai dzīsmom
A ai gvaltu, kara brīsmom.
Jūs spōrni ŗveikŗ,
I bolsi peikŗ,
A palā dai vairs nav kur leikŗ, -
Saulá ŗylbynoj jai acŗ,
Nu vysom puŗsom kara tracŗ.

Kotra radeibená moza
Morali jai losa:

- Kai táv, zaglá i kauna nav, patīŗi?
Cik ilgi laupeiti tikŗ meža mōjūkleiŗi?
Pális teirumā - ir tova dalá,
A na mýsu cōļu galá! -

Aug lelōks čeipstātōju malnýŗ rojs
Kai pikets. Kas tū izdūmōjŗ?

Gaida palāda - kod vokors nōkŗ,
Mozī nakaunis tod rimtīs sōkŗ.
Jei dīnā okla, zynoms tys,
I pacīŗ dazaīt ŗōs klopotys.

- Kas zyn, kur bīzūknis tys dzymtīs,
Paŗ tagad, dīnā, gondreiz tymsīs? -
Jei līpā dūmoj, planus kaļ:
Kai itū piketu jīm sarībŗ atpakaļ?
I soka sáv:
- As naktī parōdeiŗu sovu varu

Ai jaunu laupeišonu. Na ai karu. -

Naktš zagļus tīsā saukņ vys navarom nikai,
Ni golu darāt 'ānu ekonomikai'.

2009.

POEMA PAR ZABABONU

Līksmeigi mās Vacū godu pavadājam:
Ai tostim, dzīsmom, deklamacejom i dejom.
A šudiņ - Jaungodā kai svyna pylna golva,
Nu, saprūtams, - nu dzierīnim tei bolva.

Ka labi padūmōņ, var bādu risynōņ -
Da vakardīnys gostam šudiņ sastaigōņ;
Tys vakar sūlāja, ka pacīnās ai olu,
Lai nūīmu da jō iz Sīvergolū.

As soku sīvai: "Tupāt sātā navā eistō vīta.
Pastaigōšu. Lai šūgod asu aktivs kotrā lītā."
Tá muna lļžená ai prīcu atsasauc:
"Pīkreitu! Býš darbeigs tys, kas šudiņ sliepōņ brauc."

Verūs: jau obim sporta tārpus dabōjusá
I gleitā štabeleitī salykusá.
Maņ soka bolsá, kurs nacīš ībyldumus:
"Brauksim obi raudzāt nazkodejūs kolnus munus!"

Napaklausāt sīvai - tukša cereiba,
Jai vyss kai nūdūmōts, tai beja veicīs.
Partū ka spīteiba i valdūneiba
Bej montōta nu vacvacmōtis Stepcis.

*

A nūtyka tys seņ, pyrms laika gara:
Godūs gryutijūs izraž pec kara,
Kod bōbys vysu darā, kod veirīši bej dōrga monta;
Jaunom sīvom daudzom tī naatgō nu fronta.

Nu soltuma lai navajdzātu cīst,
Ai cytom Stepčá gōja mežā molku grīzt.
Jōs rádz pi kryuma sād malnim ausu golym začēitš
Kai breinums rats, kas bōbu laimái syuteits.

Jōs runoj: "Kura taidus ausu golus giutu,
Tei laimeiga iz vysim myužim bȳtu.
Partū, ka vysod izapylda itys zababons:
"Veirs klausā tod kai cyuku gons..."

Stepčá nadūmō i pakaļ začam ļūbá,
Nazavārā daužz: tī kryums voi grōvš, voi dūbá...
I koč jōs maitom nabej bogots pyurs,
Jōs maitu veirim tyka liktinš syurs.

*

Vot kolnā mās, na tōļ nu ņoščys mōjom,
Kur jauneibā nu večerinku gōjom;
Pi kolna tō jau aug pa kaidam kryumam...
Tá skots muns pieški līk maņ palikt dryumam

Tápaļ na tōļ lāc začēitš senejīs;
Koč palyktu tys lȳžai napamaneitīs!
Tik, kas tū dává! Jei atspierīnī dreizā
Sleiļ laimis zvierenām tam taišni viersā!...

As mudri pōrzamatu, kur kolnam ūtrā pusá
I nav maņ dalis: voi bȳš tū nūgivusá.
Ai vāzom atsasperu... Dūmoju par olu.
Tōlīnī jau radzu sapņu Sīvergolū.

Pec laicená jau dzerom olu, lyupys čāpstynojūt,
I daužz kū filosofisku ai draugu pōrrunojūt:
Cik malnō itīpeiba sirdái solta,
Cik mīram tyvōk saticeiba bolta.

*

Par zača medeibom maņ navaicojit,
Ka atjauteigi esit – dagōdojit!
Maņ sātā lļža napascā ni vōrda:
Voi vakar zači nūgiuļ bejusá jōs kōrta.

*

Pavuiceiba tam, kas klausōs:
Ai sovim mīžim nabrauļ cyta auzōs!
2009.

PROFESIONALŌ ORIENTACEJA

Pyrms meža školys izlaiduma,
Lai nav nikaida pōrprotuma,
Opūgs — školys pōrziņš,
Cīnejamīs vysziņš,
Kod tam »nu augšys« vieleits tyka,
Klasái sazapuļcāļ lyka
Pi lautzō bārza — bez lopu, plyka,
Kur sōcās lelō zvieru styga.

Patš atsasiedš iz prīdis zora
Iz sovim škoļņikim jys soka:
»Mīļ bārni!
Kod nūsvineits bīš izlaidums,
Kū darēs tod sávkurs nu jums?«

Iz calma izlāc zvierenš mozs,
Skots nōkūtnī tam oss:
»Muns tāvs pavysam palicš vacs,
Ar pyuļom jys pa zorim lāc —
I rīkstu sagōdnīks jau lāns;
Šam dorbam jōpīlīk maņ placš.«
Nūsoka itai vōverāns.

»Taiseišu as zāmī olu,
Kur zīmā glōbtīs var nu sola,«
Ōpsāns bylst i turpynojs:
»As školai pateiceigs bez gola!«

Tá nūzaskaidroj vāļ dauđz kas:
Iudrāns — zvejōs leidakys,
Babrāns — meža ciertiejs klius,
Lōcāns — ūgōtōjs lobs bīs
A Začu Jancš, skriejiejš lobs,
Par meža postnīku jys tapš.

Tik vīns nu vysa zvieru bora
Sovai klasái kaunu dora:
Sāđ, narunojs i smaida.
Kū nōkūtnī jys gaida?

Opūgs verās — kas ir jys?
Ak, tys — vilcāns Aļfonenš,
Klasis slaistenš, rakarenš.
»Tu, puiš, iz mōtis sagōdōtō kars,
Voi bīsī meža sanitarš?«
Tai Opūgs vaicojs.

»Vaū! Nagrybu as taidys lygys —
Stīptš naktš-pūdus i sakūptš mygys.«
Tod škeibi smīnūt vilcāns ryuc:
»Nu miličim kod seņ jau mīrs,

A policistu vēl ir moz,
Jauns laupeitāju omots radīs —
Reketirs.
Tam dereigs niu as bīšu patīs.«

Opūgs acš tik sovys bōla
Jiut jys — blameita tikš škola,
Kod īstōš jaunō vylka tykums.
Bet bārnu aizsardzeibys lykums
Tam dūš pa nogim,
Kas zvierānu, vysleidza kōdu,
Koč i par pōrkōpumim smogim,
Tik vīgli īpārtu pa ōdu.

*

Kaidu morali lai dūdu?
Voi lai demokrateji sūdu,
Kur bārnu atļauteiba pōrspiej gūdu?
...sōk tōļōk korupceja zālť,
Lai bītu rōtnijīm kū pālť.

1996.

DZIĻŌ SAKNĀ

Nav brīsmēigōkys Dīva strōpis —
Kai narymstūšys zūbu sōpis.

Seņ atgadīnš taidš dzierdāts beja
Par bōbu vōrdā — Saļumeja:
Jai zūbs na vīns jau ōrā kritš,
A par itū zūbu pastōsts cyts.

Jei mūcājās kai ni ar vīnu,
Tys sōpāja jau pīktū dīnu;

Ni ar pierstu, ni ar dīgu valkams,
Kai tikai ambulancī raunams.

Nikō darāt,
Lobōk šudiņ, nakai pareit.
Tōm sōpom vajag
Golu darāt.

Jaunu skustu apsiejusá,
Ūrstam naudu dabōjusá,
Pyrms celá sevi pōrkrystája,
Iz mīstu dāvās Saļumeja...

Zūbu ōrsts jau dzeļžus skaņdej, —
Kai beņdá lelōs strōpis stuņdái.
A bōba krāslā tik kū eļš:
— Cik šausmeigs dzeivis krystaceļš!

Tá ōrsts ar lītpratēja skotu
Reikoj — muti turāt plotu!
Jau slymū zūbu stangōs jāmá...
A bōba — muti sakrampāja.

Nu, ni iz prīšku-atpakaļ
Nakušt apcyngys nu vītys
Īkš Saļumejis mutis cītys,
Lai kaidys runys doktorš maļ.

Rōdīs, tá nikas vairs naleidz.
Par laimi, ōrsta paleigs
Beja aiz tō mūku krāsla leidš.
Kū darāt?

Ūrsta skots tū pasacāja:
Ar eilynu, kū slāptu tur,
Bōbai dybynā lai dur —

Ka jei sōc klīgt ar muti plotu.

Tá ōrstis ar rūku vyingrynōtu
Jai zūbu raun nu vysa spāka
I atpestej nu ļaunō grāka
Nalaimeigū Saļumeji.

Pec tam jei vysim rozstōstāja,
Cik slymīs zūbs tys naškeists beja:
Kai dziļō saknā sōpiejusá,
Da pošam čūkstam ļaugusá.

*

Kotram špetnam dybynam
Ir atrūnams pa eilynam.

2000.